

LÄRGRUPPSPLAN

Filmerna till rapporten – *En match utöver det vanliga*

Den här lärgruppsplanen vänder sig till dig som är aktiv i föreningen, förtroendevald eller medarbetare inom idrottsrörelsen.

Denna lärgruppsplan ger dig stöd inför genomförandet av lärgrupp utifrån filmerna till rapporten, *En match utöver det vanliga*. Filmerna är framtagna som ett stödande material inför era samtal och gemensamma reflektioner utifrån rapportens beröringsområden, innehåll och slutsatser och rekommendationer.

Lärgruppsplanen innehåller bakgrund till och sammanfattning av rapporten, info om filmerna och frågeställningarsamt stöd inför din lärgrupp. För de som önskar finns länk nedan till den fullständiga rapporten som filmerna bygger på, i nedanstående material finns en sammanfattning av rapporten.

Bakgrund till rapporten och filmerna

Idrottsrörelsen arbetar för att barn och vuxna – oavsett förutsättningar och bakgrund – ska känna sig välkomna till idrottsföreningen. En uttalad målsättning är att medlemmarna i idrottsrörelsen år 2025 ska spegla befolkningen i Sverige. För att nå dit görs ett omfattande och varierat arbete på olika nivåer inom idrottsrörelsen. Bland annat arbetar RF-SISU distrikten sedan 2017 med särskilda regeringsmedel som Riksidrottsförbundet erhåller för att motverka segregationen i samhället. Detta arbete är fokuserat till ett antal bostadsområden där socioekonomiska utmaningar påverkar befolkningen och där föreningsidrotten dessutom är svagt etablerad i jämförelse med andra områden.

Med start 2021 genomfördes ett ettårigt projekt som beviljats statsbidrag från Delegationen mot segregation, Delmos. En del i projektet var att ge uppdrag till lärosäte att granska och reflektera över de metoder och arbetssätt som använts i arbetet de senaste åren. Identifiera erfarenheter och lärdomar samt dokumentera ge uppslag till samtal och utveckling. Uppdraget resulterade i rapporten *En match utöver det vanliga* som du hittar här:

[10059_rf_rapport_enmatchutoverdetvanliga_a4_webb.pdf](#)

Som komplement till rapporten har även ett antal filmer tagits fram för att ge fler röster kring rapportens innehåll och resultat samt ytterligare sätt att delge och sprida kunskapen, skapa eftertanke och dialog.

Rapporten och filmerna finns på sajten *Trygg och inkluderande idrott* [Forskning \(sisuforlag.se\)](https://www.sisuforlag.se) samt i den interna *teamsgruppen* för RF-SISU:s idrottskonsulenter.

Sammanfattning av rapporten

– *En match utöver det vanliga*

Sammanfattning

Rapporten handlar om idrottsrörelsens arbete i så kallade utsatta områden i Sveriges städer. Främst handlar det om det arbete som Riksidrottsförbundet (RF) startade år 2017 med hjälp av anslag från regeringen. Syftet med anslagen – som dels har att göra med 2015 års flyktinginvandring då många ensamkommande unga kom till Sverige – kan ses som ett försök att genom föreningsidrotten verka för inkludering och känsla av delaktighet och sammanhang på de platser där många känner sig utanför majoritetssamhället.

RF:s arbete är inriktat mot så kallade idrottssvaga områden, det vill säga utsatta områden där föreningsidrotten inte är lika framträdande som i andra områden. I vissa finns det ingen föreningsidrott alls. I rapporten diskuteras innebörden i begreppet idrottssvaga.

Sammanfattning av rapporten

– *En match utöver det vanliga*

Storstadsfokus

Rapportens övergripande syfte handlar om att belysa RF:s pågående arbete men också vilka möjligheter och utmaningar som finns. När regeringen år 2016 beslöt att fördela 14 miljoner kronor per år till RF fram till preliminärt år 2025 var det framför allt för att öka föreningskunskapen och för att utbilda ledare i segregerade områden. Dock gav regeringen inga strikta riktlinjer. I stället har det varit upp till RF att göra tolkningar och tillämpa strategier. Sedan år 2017 har därför olika strategier och praktiker utformats och genomförts för att stärka föreningsidrotten i idrottssvaga områden. Det är RF:s distriktsorganisation (RF-SISU distrikten, hädanefter "distrikten") som har fått det mesta av de årliga anslagen och som har arbetat med satsningen i praktiken. Med anledning av detta var relationen mellan distrikten och de lokala föreningarna inom RF ett intressant perspektiv för denna rapport. Urvalet av distriktsrepresentanter och föreningsrepresentanter har skett i samråd med RF. Inledningsvis genomfördes fokusgruppintervjuer med representanter för de fyra distrikt som hade längst erfarenhet av arbetet: Stockholm, Skåne, Sörmland och Västra Götaland. Därefter fick de fyra distrikten föreslå lämpliga föreningar att intervjua. Representanterna för föreningarna gav en viktig kunskapsgrund för att förstå det lokala arbetet i områdena. Efter intervjuerna med föreningsrepresentanterna bjöds en rad medarbetare från samtliga RF:s distrikt in till en tvådagarskonferens för att gå igenom samma frågor som hade ställts till föreningsrepresentanterna. I rapporten omnämns också dessa medarbetare som distriktsrepresentanter. Slutligen deltog rapportförfattarna vid en digital träff för verksamhetschefer från de olika distrikten där verksamhetscheferna redogjorde för nyckelinsikter om hur det tidigare och det pågående arbetet har påverkat nuvarande praktiker.

Sammanfattning av rapporten

– En match utöver det vanliga

Slutsatser och rekommendationer

Idrottsrörelsen har ett stort jobb framför sig, inte minst med tanke på det stora antalet flyktingar som beräknas söka sig till Sverige. Det finns en rad föreningsrepresentanter i idrottssvaga områden som gör fantastiska insatser. Det finns också en rad personer inom distrikten som jobbar hårt med att få föreningarna att gå runt och utvecklas på ett uthålligt sätt. Några nyckelteman är värda att repetera.

Lokalkännedom.

Föreningsrepresentanterna och de distriktsrepresentanter som jobbar närmast föreningarna har stor nytta av god lokalkännedom. För föreningsrepresentanter kan detta innebära stabila relationer till föräldrar och kunskap om hur idrottsprojektet kan förhålla sig till andra aktörer i området. För distriktsrepresentanter kan god lokalkännedom innebära att de lättare kan fungera som limmet som binder ihop samarbeten och lägger grunden för föreningarnas arbete.

Långsiktighet.

Föreningarna måste kunna arbeta långsiktigt och uthålligt med den här typen av frågor. Eftersom alla inblandade aktörer jobbar utifrån en pressande och stressande budget krävs det att distriktsrepresentanter och föreningsrepresentanter har ett tätt samarbete där de samverkar med externa aktörer för att garantera långsiktighet. För distrikten bör denna rapport tjäna som ett första riktmärke till ett mer evidensbaserat sätt att jobba på i dessa områden. Slutligen vill vi ge några rekommendationer. Idrottsrörelsen har fått en betydande politisk betydelse sedan 2015 och arbetar numera inom många olika områden som har tydliga kopplingar till socialt arbete. Med detta följer vissa förväntningar, och beslutsfattare ställer allt högre krav på att idrotten ska leverera. Det här kan bli en stor belastning, kanske mest för de distriktsmedarbetare som jobbar direkt med föreningarna. För att ge näring åt föreningsrepresentanternas och distriktsrepresentanternas stora engagemang i frågan om idrottssvaga områden är det också viktigt att ta hänsyn till de riktlinjer och mål som är uppsatta för att undvika vaga, omätbara eller orealistiska mål. Rekommendationen från oss rapportförfattare är att RF jobbar vidare utifrån dessa riktlinjer och mål. Även om finansieringsmodellen med tidsbegränsade projekt kvarstår krävs ett mer långsiktigt tänkande kring hur idrottsrörelsen kan bidra till ett förändringsarbete i Sveriges utsatta områden.

Filmerna – rapporten En match utöver det vanliga

Övergripande beskrivning

I rapporten får vi höra röster från personer i olika idrottsföreningar men också från personer som arbetar i olika RF-SISU distrikt. Rapporten lyfter olika perspektiv på detta arbete och vi får höra om framgångsfaktorer och fallgropar men också lärdomar inför framtiden. I filmerna får vi ytterligare perspektiv på rapportens tema genom att föreningsmedlemmar, personal på distrikten och författarna till rapporten delar med sig av sitt arbete. Bland annat om vad som har varit viktigt för att bedriva en god verksamhet, hur olika projekt har utformats samt om utmaningarna med att nå ut med verksamhet.

Filmerna är framtagna under 2022 tillsammans med SISU Förlag med avsikten att lyfta aspekter från rapporten och som grund för samtal till dig inom idrottsrörelsen. Till varje film hittar du därför frågor för att sätta igång samtalet.

Målgrupper

Vi ser primärt två målgrupper för användandet av filmerna.

- Idrottsförening, Specialdistriktsförbund, Specialidrottsförbund
- Medarbetare och förtroendevalda

Er lärgrupp

Välj och lyssna på utvalt/utvalda avsnitt. Inled med att tillsammans se avsnittet och följ upp med reflektionsfrågor enskilt eller i grupp. Reflektera, testa tankar och idéer och utvärdera gärna. Gå sedan vidare med nästa avsnitt.

Nedan hittar du en presentation av varje avsnitt med föreslagna frågor. Självklart kan ni komplettera med egna frågor. Involvera ledare eller medarbetare som idag är verksamma, eller varit verksamma i verksamheten.

Tips för dig som vill veta mer:

Stöd och utbildningsmaterial för att skapa en trygg och inkluderande idrottsmiljö

[Skapa trygga och inkluderande miljöer](#) består av två delar och ger vägledning i hur en förening kan ta sig an det förebyggande trygghetsarbetet. Den ena delen handlar om hur man jobbar med kultur och beteenden och den andra om att skapa struktur och rutiner för trygga och inkluderande miljöer.

[Lär dig om trygghet och inkludering](#) kan liknas vid ett bibliotek och innehåller fakta om normer, makt, diskriminering och våld. Här finns även inspiration och verktyg som kan användas i arbetet med att skapa en trygg och inkluderande idrott.

[Normkritik och inkludering- fördjupning](#) är en kurs som i första hand vänder sig till anställda på RF-SISU:s distrikt eller centrala kansli samt dig som verkar inom något av idrottsrörelsens alla Specialidrottsförbund.

Samtalsfrågor

Film 1 - *En match utöver det vanliga - rapportssammanfattning*

I filmen berättar rapportförfattarna Tony Mickelsson Blomqvist och Jonas Lindström om rapportens arbete och resultat.

Samtala kring:

- Vilka når din förening/förbund/distrikt genom era aktiviteter? Hur ser de ut och var bor dem?
- Vilken kunskap har du om området du verkar i?
- Vilka hinder kan finnas för att delta på era aktiviteter?

Film 2 – *Att engagera föräldrar*

Christian Winnicki från Hammarkullens Bollklubb, Bryan Johansson och Henrik Carlsson från Västra Frölunda IF berättar om sina erfarenheter av att engagera föräldrar i föreningslivet.

Samtala kring:

- Hur kan vi skapa förutsättningar för fler föräldrar att engagera sig i verksamheten?
- Hur kan vi inkludera människor med fler kulturella bakgrunder att på lika villkor delta i att skapa, påverka och förändra den verksamhet vi bedriver?

Film 3 – *Där barnen och föräldrarna är, där måste vi vara.*

Lauko Latif från RF-SISU Västra Götaland, Christian Winnicki från Hammarkullens Bollklubb och Bryan Johansson från Västra Frölunda IF berättar om möjligheterna att skapa verksamhet där barnen befinner sig. Samt att hitta nya metoder för att möta föräldrarna.

Samtala kring:

- Vilka hinder ser ni är kopplade till boendesegregation kan finnas för att delta på våra aktiviteter?
- Vilka möjligheter har vi för att skapa verksamhet där barn och ungdomar befinner sig?
- Finns det platser i området du verkar i som fungerar som mötesplatser över olika sociala gränser?

Film 4 – Engagemang i idrottssvaga områden

Rapportförfattaren Tony Mickelsson Blomqvist förklarar utifrån rapportens resultat hur vi kan förstå föräldrars skilda engagemang inom idrott.

Samtala kring:

- Vilka normer råder i din verksamhet? Kan de utgöra ett hinder för deltagande?
- Hur kan kunskap om idrottens organisering och villkor spridas även till personer som inte växt upp i den svenska idrottsrörelsen?
- Hur kan kunskap om människors olika livsvillkor bidra till att utveckla verksamheten?

Film 5 – Kännetecknen för en framgångsrik förening

Rapportförfattarna Tony Mickelsson Blomqvist och Jonas Lindström beskriver vilka faktorer som kan känneteckna en förening som lyckas att arbeta socialt inkluderande.

Samtala kring:

- Vilka utmaningar finns för att förening/förbund/distrikt ska jobba mot samma mål?
- På vilka sätt kan du engagera medlemmar och boende i de områden du verkar i?
- Vad ser du som nycklar för att en förening ska vara framgångsrik i att engagera boenden i idrottssvaga områden?

Film 6 – Den moderna föreningen

Sargon Orahim och Neda Khezerian från Anima JiuJitsu delar med sig av hur deras förening startade och hur de driver den för att vara en meningsfull aktör i deras område.

Samtala kring:

- Vilka faktorer kännetecknar en modern förening/förbund/distrikt för dig?
- Vilka förutsättningar ser du som viktiga i uppstart av en ny idrottsförening?

Film 7 – Projektkulturens utmaningar

Rapportförfattarna Tony Mickelsson Blomqvist och Jonas Lindström lyfter utmaningarna med att bedriva idrott i projektform.

Samtala kring:

- Vilka erfarenheter har du av att driva idrottsrelaterade projekt? Fundera över positiva och negativa aspekter av projekten.

Film 8 – *Långsiktig idrott*

I denna film får vi höra röster från idrottsrörelsen som lyfter förutsättningar för att verka långsiktigt i idrottssvaga områden. I filmen: Joakim Andersson från IFK Haninge, Sargon Orahim från Anima Jiu-jitsu, Henrik Carlsson från Västra Frölunda IF och Lauko Latif från RF-SISU Västra Götaland.

Samtala kring:

- Vilka förutsättningar behöver finnas för att din förening/förbund/distrikt ska kunna verka långsiktigt?
- Hur kan ett samarbete med andra aktörer (även utanför idrottsrörelsen) bidra till ett långsiktigt engagemang i de områden du verkar i?

Film 9 – *Spontanidrott*

Lauko Latif från RF-SISU Västra Götaland och Joakim Andersson från IFK Haninge pratar om att tänka nytt kring idrottens traditionella upplägg.

Samtala kring:

- Vilka förutsättningar behöver finnas för att fler ska bedriva idrott genom hela livet?
- Vilka möjligheter har barn och unga att idrotta utan att vara en del av den traditionella tävlingsidrotten?

Film 10 – *Mer än idrott*

Filmen lyfter idrottens roll i samhället och exempel på vad en idrottsförening kan erbjuda utöver idrottsutövning. I filmen: Joakim Andersson från IFK Haninge, Neda Khezerian och Sargon Orahim från Anima Jiu-jitsu.

Samtala kring:

- Vad har idrott inneburit för dig utöver idrottsutövandet?
- Har idrott ett ansvar att vara och erbjuda mer än idrottsutövning?
- Vilka av idrottens styrkor upplever du behöver lyftas fram mer?

Film 11 – *representation och igenkänning*

Neda Khezerian och Sargon Orahim från Anima Jiu-jitsu berättar om vikten av representation och igenkänning för att barn och unga ska hitta till föreningen.

Samtala kring:

- Hur ser representationen ut i din förening/förbund/distrikt? Finns du möjlighet för barn och unga med varierande bakgrunder att spegla och känna igen sig i de personer de möter?
- Vilka möjligheter finns för att erbjuda fler barn och unga någon att känna igen när de möter din verksamhet?

